

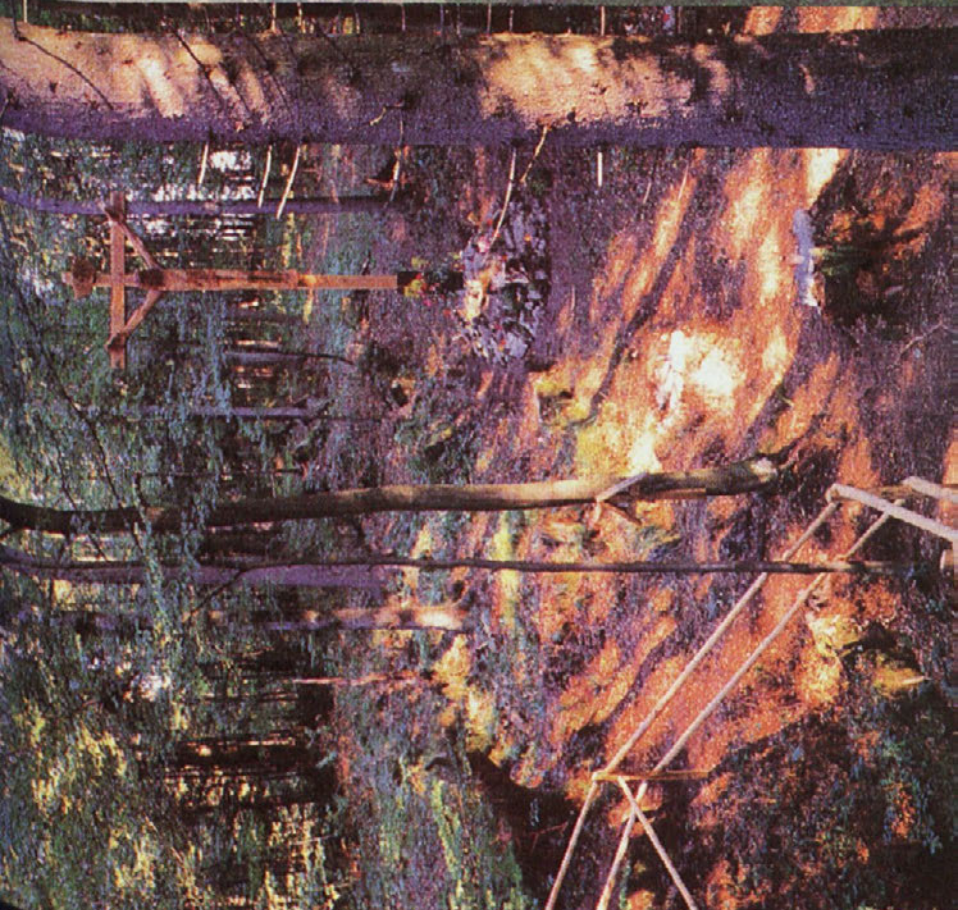

Tabor

BOG, NAROD, DOMOVINA!

KRIMSKA JAMA

Brezno, kamor so partizani metali še žive žrtve

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov
TABOR je last in vestnik Tabora DSPB
Mnenje Tabora predstavljajo članki, ki so podpisani od Glavnega odbora
Tabor izdaja konzorcij. Predsednik: inž. Anton Matičič
Urejuje in odgovarja uredniški odbor glasila
Za lastništvo odgovarja lic. Ivan Korošec

TABOR is the voice
of the Confederation of the United Slovene Anticommunists.

TABOR es el órgano de la Confederación de los
Anticomunistas Eslovenos Unidos.
Director: Ing. Antonio Matičič,
Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina
Propietario: lic. Ivan Korošec

Diagramación, armado e impresión/Oblikovanje in tisk:
Talleres Gráficos VILKO S.R.L., Estados Unidos 425
C1101AAI Buenos Aires, Argentina, Tel. 4362-7215
Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 321.385

NAROČNINA: Za vse države 20 USA dolarjev

***Dopise, članke, poročila in nakazila
pošiljajte na naslov konzorcija:***

**Ivan Korošec,
A. Lanz (C. 24) 4391
1884 Berazategui
Pcia. Buenos Aires, Argentina
Tel./Fax: +54-11-4258-8952**

**Svobodni sveta
združite se!
Za Boga,
Narod, Domovino!**

Noviembre-Diciembre 2000 • Buenos Aires • November-December 2000

Ob rob Dragi 2000

31. avgusta 2000 se je v Finžgarjevem parku na Občinah pri Trstu začela deseta DRAGA MLADIH. To je nekakšna svobodna tribuna, ki se vsa leta od nastanka uveljavlja pri vseh demokratičnih Slovencih, neglede kje bivajo. Uvodno predavanje je imel dr. Jože Pirjevec o zgodovini Slovencev. Časopisi so nas seznanili, da je na žalost bilo malo mladih, čeprav je bilo predavanje namenjeno pretežno njim. Prebrali smo, da je predavatelj predaval z običajno predavateljsko karizmo, ki označuje vse njegove nastope. O tem bomo lahko prebrali, ko bo natisnjen zbornik. Rad pa bi kljub vsemu pripomnil nekaj, kar se mi zdi, da kljub predavateljevi "karizmi" ni takšno, kot se "karizmatično" predstavlja.

"Sprašujem se, kako smo se Slovenci ohranili do danes. Ne vem... Imeli smo precej sreče, najbrž tudi pameti, prav gotovo pa volje do dela," je začel svoj poseg predavatelj.

Kako smo se Slovenci ohranili? Dve bistveni stvari sta pripomogli k temu. Najprej vera in čut za narodne vrednote. Kljub padcu berlinskega zidu, nekateri naši zgodovinarji še vedno ne zmorejo postaviti slovenske vernosti na tisto mesto, ki ji pripada. Kaj je s slovensko narodnostno identiteto, pa lahko dnevno ugotavljamo vsi, ne samo mi, ki živimo na

obrobju našega naroda. Kje so vzroki, o tem ni potreben komentar!

Največji del je dr. Pirjevec posvetil poglavju sodobne zgodovine. Posebej je izpostavil razlike med primorsko in ljubljansko "duhovščino". Prva je podpirala in promovirala upor proti fašistom, se strnila v „Gibanje svečenikov sv. Pavla“ in delovala v tesnem stiku z ljudstvom.

To je res, vendar z ljudstvom so bili povezani tudi drugi primorski duhovniki, ki niso bili člani Gibanja svečenikov sv. Pavla. Primorci so se pretežno borili za osvoboditev, ne pa za komunizem, ki je potem sledil. Upam, da tu ni nobenih dvomov! Prav tako se vse preveč manipulira s tem Gibanjem kot tudi z enim od vodilnih duhovnikov Virgilijem Ščekom. Koliko dvomljivih trditev smo lani slišali! Kje vidi predavatelj vzrok, da "ljubljska duhovščina" ni bila povezana z ljudstvom? Tamkajšnji duhovniki so bili še kako povezani s svojim ljudstvom! Ne samo doma, ampak so z ljudmi celo odšli v izgnanstvo. Kaj vse se je organiziralo s pomočjo "ljubljskih duhovnikov" v taborišču Vetrinju! Ko danes to spoznavamo, samo strmimo! Kaj vse so prav ti "ljubljski duhovniki" naredili za Slovence v Argentini in drugod po svetu! Je vse to dr. Pirjevcu neznano? (Lahko pa tudi tega noče spoznati!)

Nato se osredotoči na OF. "Vodstvo znotraj OF je prevzela organizacija, ki je imela z delom v ilegali največ izkušenj: komunistična partija. Z njo so sodelovali tudi predstavniki številnih političnih frakcij, med temi je najzgovornejši Kocbekov primer."

Kocbek je v Tovarišiji 16. februarja 1943 zapisal "... Slovensko osvobojenje je komplicirana procedura, ki potrebuje objektivne družbene razvidnosti... Vsem tem potrebam ne more nihče tako ustreči, kakor elita slovenskih komunistov, ki je že do zdaj nastopila iniciativo v Osvobodilni

fronti." Tako je Kocbek ob samem začetku nastanka OF povdaril, kaj je bila OF - frakcija KP! Potem predavatelj nadaljuje:"...Osvobodilna fronta je bila na eni strani upor proti okupatorju, na drugi pa socialna revolucija. Teh dveh vidikov ne gre metati v isti koš: OF je bila nekaj pozitivnega, socialna revolucija pa negativna, saj je Slovenijo privedla v komunistični režim."

V kakšen režim pa naj KP pripelje neko revolucijo? Ker je bilo vodstvo OF v rokah KP, je razumljivo, da je bila tudi ta vprašljivo pozitivna. Spomnim naj na primere naših trdoživih Kraševk. Ko so spoznale, kaj je z OF in AFŽ-jem, so začele vračati članske izkaznice. Nekatere se niso bale jasno povedati, da je njihov Bog na križu in ne v Moskvi ali Beogradu! Takšno spoznanje je dozorelo v preprostih podeželskih ženicah, ki so znale presojati znamenje časa. Za zgodovinarja, ki je "karizmatik", to spoznanje ne pride v poštev!

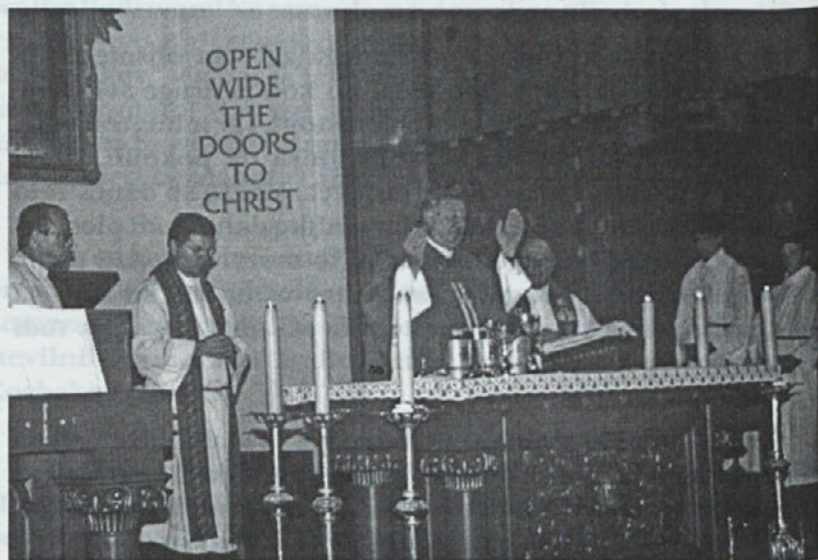
"Nova oblast je bila že od samega začetka obsojena na propad; v Jugoslaviji je bilo tedaj po koncu druge svetovne vojne pobitih 200.000 "kolaboracionistov", kar je bila tragedija brez primere. Država, ki se konstituira na pokolih, nima zdravih temeljev." Je dejal dr. Pirjevec. Vse to se danes zelo lepo sliši! Prav tako se za take izjave lahko danes tudi ploska!" Samo "karizmatični" zgodovinar bi to moral povedati tedaj, ko je govoril zelo drugače, kar dobro vemo vsi, ki smo ga poslušali, ne samo v univerzitetnih učilnicah, pač pa tudi drugje...

Svojčas so v Sloveniji za takšne izjave "padale glave", ali pa si bil pahnjen kamorkoli že. Končno pa tudi taki "karizmatični zgodovinarji" morajo služiti komurkoli že, pa naj bo kadarkoli že. Za organizatorje Drage mladih pa je takšno slepomišenje z zgodovino naravnost sramotno.

Ambrož Kodelja

Spominska proslava v Midlandu 10. septembra 2000

Letošnje romanje v Midland je privabilo ogromno množico zvestih rojakov in rojakinj, saj je vodil romanje pomožni škof iz Ljubljane Alojzij Uran, kateri je pri spominskemu križu nagovoril romarje s kratkim nagovorom. Držal je svojo obljubo, saj nam je s faxom sporočil, da bo sigurno pozdravil naše romarje tudi pri spominskem križu, zakar smo mu zelo hvaležni. Proslavo je kot vsako leto vodil ing. Ciril Pleško, sin pokojnega predsednika društva Tabor v Kanadi. Množico je pozdravil sedanji predsednik Blaž Potočnik..Sledili sta dve recitaciji Anice Resnik; eno je sestavila naša župljanka in cerkvena pevka Nada Čemas, priznana pesnica v Torontu. Glavni govornik je bil ing. Jakob Planinšek iz Buffalo, dolgoletni član Tabora, ki se je z ženo in prijateljem Florjanom Slakom ter ženo Zofko pripeljal v Midland. Združena moška zbor obeh župnij sta občuteno zapela tri pesmi pod vodstvom dirigenta Ignaca Križmana, pri zadnji je sodelovala vsa množica. Takoj po proslavi je Ciril Pleško

**Škof Alojz Uran z asistenti lazaristi iz Toronta
Tine Batič in Ivan Plazar**

povabil prisotne na Križev pot, ki sta ga sestavila umetnik Stane Jarem in kočevski župnik Marjan Lampret pred nekaj leti o Kočevskem Rogu ter tragediji, ki se je tam dogajala pred 55 leti. Franc Pajk je z občutkom bral vse postaje in množica je lepo sodelovala pri molitvi in petju pevca Blaža Potočnika.

Vsa leta spominsko proslavo pri križu in Križev pot pripravlja in organizira društvo Tabor. Vreme nam je bilo naklonjeno. Spominski venec so položili pred križ domobranci: Štih Tone, Jaklič Jože in Ciril Preželj, med množico pa je bil prisoten tudi rešenec iz Kočevskega Roga Kozina France in njegova žena Anica iz Niagara Falls. Po Križevem potu je bilo kosilo, ob 1,15 pa koncelebrirana sv. maša škofa Alojzija Urana ob asistenci treh domačih duhovnikov. Prepevala sta združena cerkvena zbora obeh župnij z organistom Joškom Oražmom ter dirigentom Križmanom. Po maši so bile pete litanije Matere Božje, katere je povzdignil s svojim odličnim glasom škof Uran, ki je zelo priljubljen med našimi izseljenci. Obiskal je še druge slovenske župnije v Kanadi: Hamilton, Montreal ter končno tudi Lemont in Baragovo deželo.

Romanje je lepo uspelo in pozno popoldne so se ljudje začeli vračati na svoje domove z dobrimi počutki

Blaž Potočnik

Polaganje venca domobranskim mučencem - Midland, 10. 9. 2000
Venec nesejo: Anton Štih, Ciril Preželj in Jože Jaklič

Slavnostni govor soborca Jakoba Planinška v Midlandu - Kanada

Veterani, slovenski protikomunistični borci, Slovenke in Slovenci zbrani, da počastimo vse naše mučence, padle za Boga in Narod!

Tam v Cankarjevih nebesih! Prav v srcu Evrope, živijo Slovenci že stoletja nazaj. Narod poznan kot izobražen, marljiv, miroljuben in trdoživ.

Na univerzi NYU sem našel knjigo "Jugoslavija", kjer omenja, da smo Slovenci per capita: prvi po izdaji novih knjig!—

Posedli smo najlepši košček Evrope, kot bliščeč diamant, ki žari tam sredi kontinenta, naslonjen na Jadransko morje, objema mogočne Alpe, zelene griče zasejane z vinogradi, zorana in posejana polja, cerkve po gričih in belih vaseh: tam živi slovenski narod z Bogom in zemljo.

Mogočnejši tujci sosedje so nam zavidali - "Nas podjarmljali". Hoteli so nas izgnati iz te svete zemlje, tako zasejane v naša srca. Ostali smo trdoživi skozi stoletja. Sem in tja doživljali utrinek svobode, da nam je dajala poguma vztrajati. Vedeli smo, da bo tudi za nas prišel čas, ko bomo lahko svobodni gospodarji na svoji zemlji.

Po delni svobodi, po prvi svetovni vojni je v nas zrasel pogum bolj sproščene svobode. Toda kmalu smo bili pognani - trije sovražni izmi: fašisti, nacisti in komunisti so se zgrnili nad našim malim narodom! Vsak po svoje so nas uničevali! Prva dva sta bila tujca okupatorja, lačna naše zemlje.. Bili smo prepričani, da bosta premagana odšla... Čakati. trpeti in preživeti...Gnali so nas v ječe in koncentracijska taborišča. Tako se je znašal nad nami tujec okupator! Ali smo mogli kaj drugega pričakovati?

Upali smo, da bo le prišel konec...Konec? Zgodilo se je, kar nismo nikdar pričakovali!

Boljševik, morilec Jožef Džugašvili - Stalin je spoznal, da je prišel čas, ko lahko razširi svoj rdeči imperij na zapad. Pognal je svoje pajdaše - Slovence komuniste nad svoj lastni narod- v strašno krvavo bratomorno revolucijo in to v času, ko je bil narod po tujcu vkleknjen v verige suženjstva! Revolucijo so nam vsilili, ne glede na žrtve!

Ob slepoti zahodnih zaveznikov, kateri so na povelje Stalina zmago

podarili partizanom, so pri nas komunisti prevzeli oblast in ustvarili komunistično diktaturo. To je bil njih glavni in edini namen. Njih geslo "Osvobodilna fronta" pa samo lažna farsa in prevara, polna laži s katero so zapeljavali naivni svet in svoje ljudi, kar delajo še danes. Za doseg cilja jim je vse dovoljeno! Laž jim je zvesta zakonska spremljevalka.

Milan Kučan je v Stockholmu na konferenci o holokavstu in genocidu izjavil:

"Povojno dogajanje nima zveze s holokavstom in genocidom. Bratomorno vojno je sprožil okupator s tem, ko je sprl Slovence med seboj. Takratna Slovenska država je okupatorjeve sodelavce kaznovala po podsdamskem duhu."

To je LAŽ brez primere. Podsdamska konferenca je bila avgusta 1945 in odprta svetovni javnosti! Slovenski komunisti pa so opravili vso to krvavo morijo že pred avgustom 1945 in vse pod strogo tajnostjo! Celih 45let do osvoboditve Slovenije, se o tem sploh ni smelo misliti, kaj še govoriti!

Kaj pravi nekdanji 100% komunist, Titov najožji sodelavec Milan Djilas v svoji knjigi "Novi Razred" katero je pisal v ječi in je bila vtihotapljena v svet. On pravi: "Zgodovina bo odpustila komunistom za več ali manj priznanih aktov brutalnosti, da so lahko dosegli svoj cilj. Toda, da so zadušili drugačno mišljenje - svobodo duha, vključili monopol nad mislijo z nalogo, da zavarujejo svoje interese! Za to pa bodo komunisti pribiti na križ sramote v zgodovini!"

Na zadnji strani knjige pa še pravi: "Moč Resnice, Pravice in moč Življenja so bili vedno močnejši kot katerakoli brutalna sila in bolj resnična, kot vsak nazor ali teorija!"

Pred časom sem našel izjave poznavalcev svetovne zgodovine, kateri se strinjajo in izjavljajo, da je komunizem prinesel svetu največje zlo v zgodovini človeštva!

Ali potrebujemo še kaj več? Narod in svet dokazuje hranita! Slovenski komunisti varajo narod in svet, da so osvobodili Slovenijo. Zapadni zavezniki so končali vojno; komunisti pa so narod in domovino usužnili za več kot pol stoletja

Slovenija hoče biti vključena v evropsko skupnost kamor spada in pripada že iz vseh časov nazaj!

Zakaj vam govorim o vsem tem tu v Kanadi pri cerkvi kjer ležijo kosti pomorjenih in skalpiranih mučencev? Govorim zato, ker prav v srcu Evrope v Sloveniji... živi Boga boječ narod Slovencev, katera zemlja je posejana s kostmi tisočev in tisočev pomorjenih in tudi skalpiranih Slovencev. Njih kosti so razmetane in pokrite z odpadki, zaraščenimi in raztreljenimi jaški in brezni vse povsod. Njih pokopališče je cela Slovenija. Tam ležijo kosti slovenskih mučencev. Za Boga in Narod so umrli in čakajo, da bo slovenski narod zbral njih kosti jih pokopal na svete kraje, kamor bomo romali mi in naši potomci ter molili k njim, da bi nam dobri Bog pomagal, da se zadnji del žalostne zgodovine Slovencev ne bo nikdar več ponovil, NIKDAR VEČ!

Odločna beseda predsednika Tabor-Kanada, Blaža Potočnika

Spoštovani rojaki in rojakinje!

Iskren pozdrav vam vsem, ki ste poromali na ta sveti kraj, kjer se verni Slovenci in Slovenke vsako leto spominjamo pomorjenih domobrancev in drugih žrtev komunističnega nasilja.

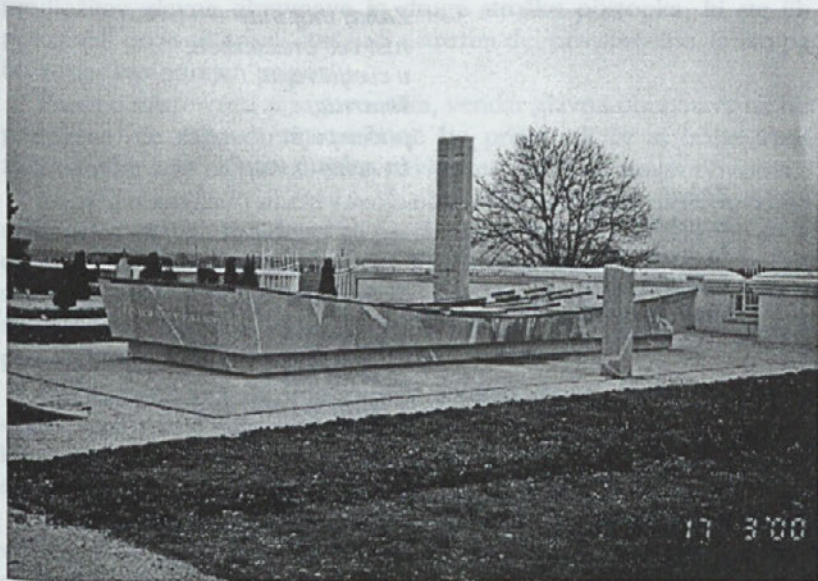
Pred petimi leti je tukaj pred spominskim križem nas nagovoril prvi slovenski veleposlanik Republike Slovenije v Kanadi, dr. Marjan Majcen. Naj ponovim samo en njegov stavek: "Sklanjam glavo kot predstavnik republike Slovenije nad nedolžnimi žrtvami, ki

so s svojo krvjo napojile slovensko zemljo!"

Reke nedolžno prelite krvi koncem maja in v mesecu juniju leta 1945 bodo ostale zapisane v slovenski zgodovini še tisoč let! Še vedno čakamo na pošteno in iskreno spravo o kateri slovenska vlada noče slišati. Ostareli smo vsi v tujini brez izjeme, naše vrste se redčijo, naše stranke v domovini pa na žalost ne poznajo skupnega imenovalca, vsem gre za oblast v vladi in ne za splošni blagor naroda. Končni rezultat pač je, da naši politiki ne znajo delati za skupni cilj, rešiti se marxizma in ateizma ter vrniti narodu poštenje, iskrenost in vero!

Naš čas je važen, zato zahteva cele in pokončne može in žene. Gre za boljšo bodočnost naroda. Vsak naj doprinese svoj del, pa naj bo to ročni delavec ali pa univerzitetni profesor in bomo tako preživeli tudi sedanjo preizkušnjo!

Naj končam z Gregorčičem: "Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi, a delo in trud, ti nebo blagoslovi!"

Veličasten spomenik žrtvam komunistične morije v Št. Jerneju

(foto Silvo Golob)

Tisti davni maj...

*Tvoj dih je v vetru
preko oceana.
tvoj objem obzorje
širne Pampe.*

*S soncem
nemirnega morja
te v jutro pluskajo valovi
z bežečimi galebi
zvezdnega neba
naročam ti pozdrav.*

*Zakaj
izgubljeni diadem
še vedno si odet
v velo cvetje
strtih krizantem?*

*Kdaj moj maj
boš zopet
cvetje šmarnic
in ne boš mi več
november krizantem?*

*Tvoja božajoča roka
je na tujih tleh
večerni Ave,
tvoj poljub pomladna
greda razkopana.*

*Zakaj moj maj
nisi več brezskrben,
v cvetju resja,
šmarnic,
ptičev petja
in zelenih trav?*

*Kdaj
se vrnil boš
z vonjem šmarnic,
resja,
z žvižgi kosa,
s čričkom v travi?*

Dragi!

Gorica, 27.10. 2000.

Prijateljem pošiljam priloženo vabilo iz sodišča, s prošnjo, da so mi blizu v dneh novega linčanja, ki traja že 20 let.

Bojim se, da mi bo manjkalo zdravja pri teh novih izzivih. Nisem namreč več mlad, saj prav letos obhajam 75 življenski jubilej. In v preteklem življenju sem bil kar 4 x ranjen in večkrat pogledal "smrti" v oči, tako kruto, da se me je ustrašila. *"Tiste katere bi moral jaz soditi bodo oni mene"*.

Vaš Vinko Levstik

Vabilo obtožnico na glavno obravnavo

Dne 23. 11. 2000 ob 9.00 uri bo v sobi št. 119 tega sodišča glavna obravnavo v kazenski zadevi zoper vas zaradi kaznivega dejanja po členu 142, 143 in 144 KZ SFRJ.

Vabljeni ste, da se ob določeni uri zglasite na sodišču zaradi zagovora. Če boste neopravičeno izostali boste prisilno privedeni in plačali ne glede na izid kazenskega postopka stroške za privedbo, predložitev glavne obravnave in druge stroške postopka, ki ste jih povzročili po svoji krivdi, kot tudi ustrezen del povprečnine, lahko pa bo zoper vas odrejen pripor.

Pravico imate vzeti si zagovornika, vendar glavna obravnavo ne bo preložena, če zagovornik nanjo ne bo prišel, ali če si boste vzeli zagovornika šele na glavni obravnavi razen, če je obramba obvezna.

že pred obravnavo smete v svojo obrambo predlagati, da se povabijo nove priče ali novi izvedenci ali preskrbijo drugi novi dokazi. Ob svoji obrazloženih zahtevi morate navesti, katera dejstva naj bi se dokazala in s katerimi od predlaganih dokazil. Sodišču morate takoj sporočiti spremembo naslova oziroma tudi namen, da boste spremenili prebivališče.

Opozarjamo vas, da sme sodišče odločiti, da se glavna obravnavo opravi tudi v vaši nenavzočnosti, če ne pridete na glavno obravnavo, kljub temu, da ste bili v redu povabljeni, če vaša navzočnost ni nujna, če je navzoč vaš zagovornik in če ste bili pred tem že zaslišani.

Štelo se bo, da ste se odpovedali pravici do pritožbe, če najkasneje v 8 dneh od razglasitve sodbe pritožbe ne boste napovedali.

Okrožno sodišče v Ljubljani

Predsednica senata

Ljubljana, dne 23. 10. 2000-10-27

Okrožnica sodnica svetnica

To vabilo prinesite s seboj!

Tatjana Skubic, l.r.

Samogovor skrivača iz tistih dni...

Sv. Janeza Nepomuka zvonovi mi bodo zvonili takrat, ko se bom ločil od tega sveta...

Pa so mi mogoče zvonili? Saj so govorili, da sem že umrl, da sem si sam vzel življenje, pripovedujejo.

Upam pa, da se v moj spomin še niso oglasili mili zvonovi sv. Janeza, ker samomorilcu bi pač tudi nič ne pomagalo zvonjenje.

Mogoče pa imam pred seboj še dolgo življenje? Bog ve? Zaenkrat še nisem umrl, dasiravno živim pač čudno, zelo čudno življenje - skrivač sem. Skrivati se moram pred tistimi, ki mi strežejo po življenju. Že tri leta gledam dan na dan smrti v obraz čisto od blizu. Da sem zločinec mi očitajo, da sem izdajalec mi pravijo. Pa Bogu je znano, da mi po krivici očitajo eno in drugo.

Nisem moril in nisem ukazal tega drugim. Tudi svoje domovine nisem izdal, ker mi je preveč ljuba in mila. Uprl sem se boljševiškemu nasilju, branil dom in domovino. Res pa se je izvršilo v naši domovini toliko umorov, požigov in ropanja, da se bodo naši zanamci nekoč čudili, kako je bilo to pač mogoče? Bila je krvava revolucija in kdo jo je začel? - Nekdo pač mora biti tega kriv. Seveda je. Rdeči očitajo belim in tudi sam sem pripadnik belih - torej kriv? Ne in stokrat ne! Labko je dolžiti tiste, ki so obsojeni na molk, ali imajo zasuta usta.

Tako nosim težko krivdo zločinca in izdajalca na svojih ramah.

"Za vas bele ni pritožbe, ni pravice in ni svobode", sodijo "ljudska sodišča", nabujskanib kričačev!

Ne vidim mesta ne dneva na koledarju, da bi stopil pred pravičnega sodnika, kateremu bi smel odgovoriti: "Po krivici me dolžijo."

Trdno pa verjem, da Bog je in da nekoč bo luč tudi za nas!

Cenjeni gospod Lojze Skvarča

Newbery y Romero 754

C.j. Palomar 1684 - Prov. Buenos Aires - Argentina

Gorica 3.1. 2000

Predvsem lepo pozdravljen! Kljub obilici dela, Vam bom skušal takoj odgovoriti na vprašanja, ki ste mi jih zastavili v pismu.

Dne 29. maja 1945 sem bil v sklopu II. Polka SNV pod poveljstvom majorja M. Kunstlja vrnjen v domovino. Na polje pred Pliberkom so nas izložili iz tovornjakov britanske vojske. Na postajo Pliberk smo prikorakali: major M. Kunstelj, major Stamenkovič, nadporočnik Skvarča (ne spomnim se imena; toda če me spomin ne vara je na eno nogo šepal), poročnik Vovk in jaz.

V Mislinju pred "Hudo luknjo" sem na dan Sv. Rešnjega telesa napravil načrt za pobeg celega polka in sicer kadar bi šli ponoči skozi "Hudo luknjo".

Okrog 1.800 domobrancev in čez 300 civilistov je imelo pod varstvom komaj 50 mobiliziranih Dalmatincev. Pripravil sem tudi znak razpoznavanja: "Marko-Maribor" V začetku so bili vsi navdušeni nad načrtom. Pred odhodom pa so prišli k meni in majorju Kunstlju oficirji rekoč: "Ne strinjamo se s prejšnjo odločitvijo, kajti mi imamo s seboj žene in otroke in bi se partizani potem maščevali nad njimi".

Moj odgovor je bil: "Tako pa bodo pobili vas, žene in otroke".

Major Kunstelj se je strinjal z mano in mi je rekel: "Drživa se skupaj. Zaupam ti, saj sem ti vedno zaupal, ker te poznam; si pogumen vojaški strateg." S tem se je strinjal tudi nadporočnik Skvarča. Bližali smo se "Hudi Luknji": jaz, major Kunstelj, nadporočnik Skvarča, narednik Brodnik in Dernulc Janez.

"Zdaj al pa n' kul!" je bilo moje povelje. Skočil sem prvi in drugi so skočili za menoj. Skočil je tudi nadporočnik Skvarča, vendar smo se po nekaj minutah dobili na vrhu hriba le štirje, Skvarča ni bilo. Ali se je zgubil ali je padel, ne vem. Vsekakor pa ni prišlo do streljanja.

Vem, da vam s tem nisem veliko pomagal, da razčistite njegovo usodo. Pozdravljeni vi in vsi Skvarčevi.

Vinko Levstik

Pismo od doma: Slovenski pekel leta 1945

Aretirana sem bila 15. novembra 1945. pust jesenski popoldan. Vstopili so trije "tovariši" ter me v imenu postave odpeljali z motorjem v prikolici v Novo mesto v ječo. OZNA je bila tiste čase silno budna. Ni bilo treba mnogo, da je bilo le ime znano, pa je zadostovalo. Kdor je ušel tiste dni brez batin je vprašanje. Največ je bilo osumljenih podpiranja skrivačev. Nekaj pa jih je bilo v ječi, od preje, katerih se spominjam po imenu: kapetan Resman, Pregelj, Pelko, Bajuk, Malenšek, Prešern Alojzij, Svetokrižki župnik, Kapša Stanko, kaplan Slapšak Darko, Škoda župnik iz Št.Petra, brata Globavsca in Mikulis.

V zaporu sem sama takoj prišla za delo, da si skrajšam čas pa tudi do malo večje prostosti sem se tako dokopala. Sojena sem bila 29.12. 1945, ker sem "zakrivila zločinstvo proti ljudstvu in državi", kakor se glasi obtožnica- (Upam, da si jo čital, če ne sporoči, pošljem v prihodnje).

OZNE ne bom popisovala na dolgo. Dan je bil podoben dnevu, eden hujši, drugi milejši. Noči pa so bile hude, ker so se zasliševanja vršila večji del ponoči.

Dne 6. decembra so me poslali na sodišče. 5. decembra ponoči pa so odpeljali kapetana Resmana, brez vsake sodbe neznano kam. Kakor je sporočil pokojni Pregelj so ga odpeljali z avtom.

Tu smo se spet znašle nekatere znanke iz OZNE, druge, ki so bile že dalj časa na sodišču. Kar tiče življenja med nami, smo se imele kar lepo. Skupno smo prenašale kar nas je doletelo, molile in krajšale čas, kakor smo pač najbolje vedele. Vse smo bile obsojene na prisilno delo. Pospravljale smo sodnijske pisarne in vršile razna hišna dela. Tako smo se hitro seznanile tudi z drugimi jetniki. Naša trojka učiteljišnice Zdenka, Manica in jaz pa smo sklenile "Malo Antanto" in stopile v stik z na smrt obsojenimi. Bilo jih je šest: Pregelj, Rataj, Pelko, Malenšek, Bajuk in Mikulis Tine (-o Tinetu je podrobneje poročal Pregelj na enem

izmed listkov). Dopisovale smo se predvsem s Pregljem, nekaj tudi z Ratajem. Bili so kar dosti predani in pripravljeni na konec. (Tine, Pregelj, Rataj). Vendar jim je bila želja po življenju tudi precejšnja. Me smo jih predvsem obveščale o novicah v ječi in kar smo zvedele od domačih na obisku. Skratka bili smo si ne samo blizu, sama zase ne morem povedati kaj sem čutila do teh nesrečnežev. Bili so mi bližje od slehernih mojih in prav bridko nam je včasih bilo, kadar so se stresali in obregali "tovariši" nanje.

Razdejana cerkev na Kurešču ni bila žrtev vojne, tod mimo je šla „vojska NOB“

Pošta sta nam donajala 2 Italijana, ki nista znala slovensko in smo jih pridobile s paketi. Moji so mene zalagali kolikor so mogli in znali. Tako sem jima odstopila Velikonočni paket. Nista vedela kako bi se zahvalila. Ostala sta nam naklonjena vse skozi in sta odgovornost in težkoče prevzela nase s tem opraviлом. Našo pošto pa sem izročala sama, ker sem hodila mimo celice v kuhinjo po žerjavico za likanje. Bile smo brez paznice (okrog 6 tednov), ena je odšla, druga pa je bila ob službo, ker je prenesla neko pošto. Parkrat so me nadzirali, oziroma opazovali - postavili so mladega fanta na hodnik. Ker sem se dobro zadržala, so mi zaupali in me večkrat pustili samo v kuhinjo. To pot sem izrabila za oddajo pošte skozi linico. Na smrt obsojeni so bili zaprti v sobi št. 7 - za posteljo jim je služil časopisni papir. Kako je bilo stanje med njimi točno ne vem, borili so se predvsem za življenje. Kaj pomeni lepa beseda, ali majhno dobro delo - zna ceniti predvsem tisti, ki je okušal trpljenje pod posebljeno hudobijo komunizma.

Prve svinčnike in papir smo jim dobavile na lahek in silno preprost način. Kakor že omenjeno, smo čistile pisarne, ki jih je bilo do 30 (ne vem natančno). Tam smo vzele potreben material. Njihova želja nam je bila zapoved, kolikor so bile mogoče izvedljive. Le za eno mi je še danes žal. Pokojni Pregelj si je silno želel imeti pilo, ki pa je nismo upale dostaviti, ker se nam je zdelo prereskirano.

Pošte niso dobivali, dasi so jim domači pisali. Ena naših je opazila, da je v peči zjutraj raztrgan papir in posrečilo se ji je to prenesti v celico. Tu smo zložile skupaj. (seveda v stranišču, da niso druge opazile, ker se je delalo skrito, zaradi varnosti). Bilo je Pregljevo pismo, katerega mu je pisala žena, hčerkica pa je priložila lično podobico Marije pomagaj-zadaj z napisom in podpisom. Na željo, da bi imel vsaj vrstico od svojih, smo mu to dostavile. Zraven pa tudi omenile podobico in izrazile, da si ne upamo poslati v slučaju, da nas dobe. Še danes po tolikem času mi je težko zaradi te bojazni. Takole se je glasil listič: "Draga mala Antanta. Ste dekleta iz vernih slovenskih družin, same ste globoko verne in dosti razgledane - vsa čast Vam. Kaj pomenite nam, si misliti ne morete. Bog naj Vam plača stoteri trud. Ali zaupate tudi v Marijo??? Želim, da se Vaša vera v našo dobro Mater poglobi. Moja je velika, trdno sem prepričan, da se bo Marija sama varovala in ne bo dopustila, da jo naši sovražniki

onečastijo in zasmehujejo. Na srcu bom nosil njeno podobo in spomin na mojega edinega tako ljubega mi otroka.”

Seve smo jo malo osramočene takoj poslale.

Dostavile smo eno ilegalno pismo in tudi odgovor. Tako smo uresničile dolgo gojeno željo pokojnega Preglja. Seveda je bilo to združeno s težavami, ki se se težko opišejo. Čakal je na justifikacijo, vendar še zmeraj imel željo, da ostane pri življenju. Sojen je bil na smrt z obešenjem. Bil je domobranski oficir, skrival se je doma in ob aretaciji so dobili pri njem vsebino knjige, ki jo je pisal vračajočim izseljencem, jim opisoval komunizem in njega delo. To je bilo v okolici Krškega, ker je bil narod seljen od Nemcev. Sporočil je, da nam bo napisal nekaj važnih reči, še pred smrtjo, a ni uresničil, ker smo bile ženske preje odpeljane v Begunje v žensko kaznilnico. Kakor smo izvedele pozneje, je bil obešen, preje pa so ga mučili. Isto tako malo pozneje tudi Rataj, ki je bil tudi domobranski oficir.

Ivan Mavsar domobranski narednik se je tudi skrival doma. Iskali so ga in stražili domače pa ga nikakor niso mogli izslediti. Nihče pa ni mogel misliti, da bi bil prav v sobi moje sestre. Tisti čas pa je hodil okrog “Šušteršič” (ki ga upam dobro poznaš). Prišel je tudi do nesrečnega doma. Seve Ivan je prišel iz skrivališča izza trodelne omare postavljene v kotu zadaj v steno na tak način, da ni bilo mogoče ugotoviti, da je tam mogoče bivati. Dogovorila sta se kdaj se dobita in o drugih podrobnostih, ki jih je “Šušteršič” natančno izpraševal. Teden dni zatem pa je prišla OZNA, naredili so kratko preizkavo, vstopili v sobo, odmaknili omaro in poklicali nesrečneža ven. Odpeljali so ga in ga v gozdu mučili in ubili. Bil je bratranec znane Mavsarjeve družine.

Ravno takrat je bilo okrog 15 oseb, ki so bili žrtev “Šušteršiča” v zaporu, toliko je bilo meni znano.

Ako je s tem komu ustrezno pošiljam.

Drugič hočem strniti boljše skupaj, zaenkrat sem kar v naglici napisala.

Julija

„Slovenija v borbi za svobodo v dobi okupacije“

Iz arhiva SLS (nadaljevanje)

Častniki in moštvo Slovenskega domobranstva in Narodnih straž vključeno v Jugoslovansko vojsko. Zapisega domobrancev.

Žara s prstjo Kočevskega Roga, Teharje v morišč okoli Šmarjete ob odkritju spomenika pomorjenim (foto Tone Praznik)

Ogromna večina legalno delujočega moštva ter častnikov vseh slovenskih legalnih samoobrambnih enot je živela ves čas okupacije v prijateljski povezanosti z odredi JV. JV je imela v legalnih enotah trdno zaslombo in oporo. Ni pretirana trditev, da bi ob razmerah, kakor so bile v Sloveniji, brez te opore ilegalni odredi JV sploh ne mogli obstojati. Brez nenehnega varstva legalnih slovenskih enot bi jih mimo uničeval dvojni sovražnik: okupator in partizan.

Ilegalna usmeritev legalnih samoobrambnih enot se je iz dneva v dan krepila. Moštvo in častniki bi bili pripravljene vsak trenutek oditi v odkrito ilegalo.

Nemške oblasti so to razpoloženje poznale. Po svoji špijonaži so več ali manj ugotovili rastoče ilegalno delovanje.

Zato so spomladi 1944 zahtevali, naj domobranci prisežejo.

SS general Roesener je domobranskemu štabu predložil besedilo prisege. Po tem besedilu naj bi se domobranci zavezali v prid Nemcev še za druge naloge nego samo za tiste, radi katerih je bilo Slovensko domobranstvo ustanovljeno (samoobramba naroda pred komunizmom).

Domobranski štab je tako besedilo odločno odklonil. Radi tega so se vršila dolga pogajanja med domobranskim štabom in SS-generalom Roesenerjem. Končno je ta postavil domobranski štab s svojo minimalno zahtevo pred alternativo: ali prisega ali razpust domobranstva in prepustitev dežele in naroda partizansko komunističnemu divjanju.

Častniki, aktivni in legijski, so načelniku štaba KS majorju Glušiču Andreju in legijskemu poveljniku ter komandantu vzhodne Slovenije majorju Bitencu Mirku postavili vprašanje, ali naj prisežejo ali naj iztopijo iz SD.

Komanda Slovenije je radiotelegrafsko vprašala načelnika štaba Vrhovne komande JV in vojnega ministra Draža Mihajloviča, ali naj aktivni častniki, ki so bili od KS v SD poslani, prisežejo ali pa iztopijo. Od Vrhovne komande JV je prišel odgovor, da aktivni častniki lahko prisežejo. Dovoljenju je bil dan edini pristavek, naj se zavežejo, da bodo v danem trenutku izvršili svojo nalogo, t.j. šli v ilegalo. Z ozirom na to je dovoljenje za prisego dal aktivnim častnikom načelnik štaba KS, legijskim častnikom pa poveljnik SL.

Besedilo prisege se je glasilo:

"Prisegam pri Vsemogočnem Bogu, da bom zvest, hraber in svojim nadrejenim pokoren, da bom v skupnem boju z nemško oboroženo silo, stoječo pod poveljstvom vodje Velike Nemčije, SS-četami in policijo vestno izpolnjeval svoje dolžnosti za svojo slovensko domovino kot del svobodne Evrope proti komunističnim banditom in njihovim zaveznikom. V tem boju sem pripravljen žrtvovati tudi svoje življenje. Tako mi Bog pomagaj!"

Partizani so to priliko porabili za novo gonjo zoper protikomunistične samoobrambne enote. Potvarjali so besedilo prisega in trdili, da so domobranci prisegli Hitlerju in Nemčiji, da se bodo z Nemci za Nemce borili. Ob dobro zgrajenem in močnem propagandnem aparatu jim je uspelo nepoučene ljudi v inozemstvu zavesti v zmoto in krivično presojanje prisega.

Po besedilu prisega domobranci niso prisegli ne Hitlerju, ne Nemčiji, ne da se bodo borili za Nemčijo, niti proti zaveznikom. Prisegli so samo to, da se bodo na lastnem narodnem ozemlju borili proti komunizmu in domačim zaveznikom komunizma. Kot zaveznike komunizma so pač smatrali terence, ki so partizanstvo na tem ozemlju podpirali. Nihče pa pod izrazom „zavezniki“, ni mislil zapadnih zaveznikov Anglo-Amerikancev, saj je dovoljenje za prisego dal Draža Mihajlovič, vojni minister kraljeve jugoslovanske vlade in vrhovni šef JV v domovini in to takrat, ko je imel pri sebi angleško in ameriško vojaško misijo. Takrat tudi Tito še ni bil zaveznik Anglo-amerikancev, ampak le komunistični revolucionar. Vsi so bili prepričani, da je general Mihajlovič imel za svojo odločbo pristanek zavezniških vojaških misij.

Po izvršeni prisegi se je z ilegalnim delom v domobranstvu nadaljevalo in stopnjevalo.

V mesecih juliju in avgustu in septembru 1944 so se vršili razgovori med zastopniki Komande Slovenije, generalom Prezljem, podpolkovnikom Radenkovičem in majorjem Bitencem ter zastopniki Slovenskega domobranstva: podpolkovnikom Peterlinom in podpolkovnikom Vizjakom. Sporazumno so se napravili načrti za prehod častnikov in moštva v jugoslovansko vojsko. V soglasju z načrti so se izdelale razne instrukcije, direktive in povelja za nastop proti okupatorju. Ustanovljene so bile v kadru domobranstva vojaške enote JV in postavljeni so jim bili poveljniki. Častniki na vodilnih mestih v SD so dobili vojaške razporede JV in navodila za bližajoči se nastop proti okupatorju.

V teh mesecih se je formirala tudi Komanda Ljubljane, v katero so bili vključeni vsi domobranski bataljoni v Ljubljani in bataljoni, ki so bili sestavljeni iz častnikov in moštva vseh treh legij.

V istem času se je izvršila tudi organizacija vojaških okrožij za ozemlje vse Slovenije.

XI.

Domobranci ščitijo AA-padalce.

V VII. poglavju je v zadostno žarki luči prikazano sovražno razpoloženje partizanskih odredov v OF do zapadnih zaveznikov in pobijanje AA.padalcev in vojakov. Tako so delali partizani, ki so se sebe proglašali za slovensko narodnoosvobodilno vojsko in z bahavo propagando prepričavali zunanji svet, da so samo oni resnični borci proti fašizmu in nacional-socializmu ter pravi zavezniki zahodnih velesil. Istočasno pa so neprenehoma klevetali samoobrambne protikomunistične narodne

Slika pohoda domoranskih novincev s slovensko zastavo po Ljubljani

edinice kot kolaboracioniste.

Samoobrambne narodne edinice Vaških in Narodnih straž, domobranstva in oddelkov JV pa so prav s postopanjem z AA-padalci pokazale svoje prijateljstvo do zaveznikov.

Vse AA-padalce, ki so se spustili na teritoriju domobrantskih edinic, so domobranci z velikim lastnim rizikom reševali pred Nemci. Domobranci so jih pogoščali, jim dajali potrebno obleko, jih skrivali, ter jih s svojimi patroljami vodili k oddelkom JV, kjer so bili najbolj na varnem. Navajamo le nekaj primerov:

1.-Wiliam Ludwig, staff sergeant, mitraljezec-avijatičar, se je spustil 12. julija 1944 pri Vrhniku. Domobranci so ga našli, ga Nemcem prikrili in izročili oddelku JV. Imenovani je živel z edinicami JV v tako pristrčnih odnošajih, da so ga borci teh enot splošno klicali za "strica". Z njimi skupaj se je boril tudi proti komunističnim partizanom, ko je spoznal partizansko uničevalno delo.

2.-Davis Robert, sergeant, mitraljezec-avijatičar, je odskočil v Črnem vrhu nad Idrijo. Domobranci so ga našli in ga pripeljali v edinico JV.

3.-Ameriškega padalca, letalskega poročnika Moris A.Brash (1616 Jefferson, St. Muskegon, HTS,Michigan, USA), ki je padel pri Devici Mariji v Polju, so domobranci prepeljali v svojo edinico v Devico Marijo v Polje med moštvo, ki mu je nudilo prvo pomoč. Poročnik Brash je bil močno opečen po obrazu in rokah. Domobranci so ga skrili, Nemci pa so za padeč zvedeli in so sumili domobrantsko edinico ter odredili preiskavo po nemškem častniku. Ker je šlo za preiskavo pri domobrantski edinici, je nemški častnik vzel s seboj tudi šefa obveščevalne službe SD kapetana Ilovarja. Kapetan Ilovar, ki je vso zadevo dobro poznal, je nemškega oficirja speljal na slepi tir in tako rešil padalca. Poveljnik posadke Hirschegger Ernest je nato spravil poročnika Brasha v ilegalno bolnico JV v Ljubljani. Kot rekonvalescent je bil poročnik Brash gost domobranca Suhadolca v Gaberju, člana SL. Poveljnik domobrantske edinice na Dobrovi, poročnik Knuplež Silvo, je dal Brasha po popolni

ozdravitvi z domobranskim spremstvom prepeljati v štab Notranjskega odreda JV.

4.-Dne 22. decembra 1944 je domobraska patrolja iz Horjula pripeljala v Notranjski odred JV štiri AA-padalce. Padalci so se spustili na ozemlju 42. domobranske čete (Rovte-Sv. Trije Kralji). Ta četa je padalce spremila k poveljniku 43. čete, poročniku Lojzetu Bastiču v Horjul, ta pa jim je dal domobrasko uniformo in varnostno spremstvo do oddelka JV.

5.Maks-aReed, private, Avstralija, so člani SL rešili iz ujetništva v Avstriji in s pomočjo domobrancev privedli v odred JV.

6.-Na Božič 1944 se je v sektorju Javor-Polica-Višnja gora spustilo 10 ameriških padalcev. Štiri od teh so rešili iz rok Nemcev odredi JV, ki so bili takrat tam. Pet padalcev pa so rešili domobranci in jih takoj poslali v štab JV na Polici. En padalec se je pri padcu ubil.

V odrede JV poslani Američani in Angleži so imeli dano na izbiro, da gredo lahko k partizanskim odredom in jim je bilo celo ponudeno spremstvo, ki jim pokaže pot. Padalci so se odločili, da sprejmejo gostoljubje JV. Ko so tekom časa spoznali pravi obraz partizanstva in videli njihove neštete zločine, so zaprosili za uvrstitev v JV, kjer so sestavljali posebno desetino in se skupaj z jugoslovanskimi borci udeleževali bojnih akcij. V teh borbah so naravno prednjačili.

V odredu so imeli prehrano skupno z moštvom in častniki JV.

Vsak izmed tu navedenih letalcev, če je še pri življenju, bi lahko potrdil, s kako iskrenimi simpatijami so bili sprejeti od domobranskega moštva in častnikov in s koliko naklonjenostjo so domobranci ugodili vsaki njihovi želji, če je bila le izpolnjiva. Isto bi mogli potrditi tudi glede odredov JV.

Žal so Nemci pri akcijah med 19.in 21. januarjem 1945 po izdaji poročnika Marna Janeza, ki je bil svoj čas partizanski politkomisar,

obkolili desetino AA-padalcev in 5 vojakov JV ter jih odpeljali v ujetništvo.

XII.

Slovenska narodna vojska in njen tragični konec.

Dne 29. oktobra 1944 so demokratične politične stranke ustanovile "Narodni odbor za Slovenijo"

kot najvišji slovenski politični forum, ki naj bi do vrnitve kralja izvrševal pravice **suverene** in vrhovne oblasti v Sloveniji.

Narodni odbor je 21. januarja 1945 s posebno uredbo ustanovil "Slovensko narodno vojsko" (SNV)

kot sestavni del kraljeve jugoslovanske vojske v domovini

S posebno uredbo o ureditvi SNV je bilo predpisano, kdo more

3. maj - Slovenska - oblast Slovenski narodni odbor

postati član SNV. Izključeni od sprejema v SNV so bili vsi tisti, ki so se kakorkoli udejstvovali pri okupaciji, in vsi tisti, ki so kakorkoli krivi bratomorne borbe.

Pri štiriletnem vztrajnem ilegalnem delovanju kralju zvestih častnikov in članov legij ta razglasitev pač ni bila samo formalen akt.

V mesecih februarju in marcu 1945 se je izvršilo formiranje Slovenske narodne vojske. Formirala se je armada z dvema divizijama in dvema samostojnima odredoma. Vsa pripravljena dela je izpeljal vojaški odbor Narodnega odbora, ki so ga sestavljali podpolkovnik Bitenc, polkovnik Krener in kapetan Drčar. Narodni odbor za Slovenijo je po teh pripravih imenoval poveljnike za posamezne edinice do vključno poveljnikov bataljonov ter izvršili mnoga imenovanja in napredovanja.

Slovenska narodna vojska je bila z mnogim trudom, žrtvami in idealizmom dograjena, disciplinirana, udarna moč. Če bi ji bila dana možnost tako zaželjenega in težko pričakovanega resnega spopada z okupatorjem od strani demokratičnih zaveznikov, bi bila v borbi za svobodo trpečega slovenskega naroda brez dvoma doprinesla številne dokaze odličnega vojaškega duha, resnične narodne ljubezni in pravega herojstva.

Slovenska narodna vojska je imela svoje poveljstvo, sestavljeno iz višjih častnikov, ki so se v dobi okupacije udejstvovali ilegalno.

V mesecih februarju, marcu in aprilu se je vršilo zapriseganje njenega častniškega zbora za kralja, slovenski narod in Jugoslavijo. Besedilo prisege se glasi:

“Jaz (ime in priimek) prisegam pri Vsemogočnemu Bogu, da bom vrhovnemu poveljniku Slovenske narodne vojske, kralju Petru II. poslušen, slovenskemu narodu pa zvest in iz vse duše vdan, da se bom za slovenski narod in njegove svetinje ter za kraljevino Jugoslavijo junaško boril, da se ne bom nikjer in nikoli izneveril vojaški zastavi ter da bom poslušal in zvesto izpolnjeval zapovedi vseh od Narodnega odbora za Slovenijo postavljenih nadrejenih starešin. Naj mi pri tem pomaga vsemogočni Bog!”

Tako je bila Slovenska narodna vojska idejno in tehnično pripravljena na borbo z okupatorjem ob strani zapadnih zaveznikov, katerih prihod na slovensko ozemlje je pričakovala.

Štab Slovenske narodne vojske, ki so ga sestavljali general Prezelj kot poveljnik, polkovnik Bitenc Mirko kot pomočnik poveljnika in podpolkovnik Rankovič kot načelnik štaba, je izdelal vse potrebne instrukcije, direktive in povelja za vse možne primere (npr.: izkrcanje zaveznikov z morja, izkrcanje zaveznikov z zraka, odstopanje Nemcev brez borbe, odstopanje Nemcev pod borbo, umik SNV pred četami rdeče armade in partizanske vojske itd.). Vse te instrukcije, direktive in povelja so dobili v roke poveljniki vseh višjih edinic do vključno poveljnikov brigad.

Dne 3. maja 1945 se je vršilo slavnostno ilegalno zasedanje Slovenske narodne skupščine, katere so se poleg drugih gostov udeležili tudi škof dr. Gregorij Rožman ter pomočnik komandanta Slovenske narodne vojske polkovnik Mirko Bitenc in komandant Ljubljanske divizije SNV general Krener Franc.

Slovenska narodna skupščina je tedaj tudi javno razglasila Slovensko narodno vojsko. S tem so prenehale obstojati vse slovenske legalne protikomunistične vojaške formacije. Vsi stiki teh edinic z okupatorsko vojsko so bili presekani. Moštvo in častniški zbor sta doživela trenutek, na katerega sta se pripravljala štiri dolga leta. Veselili so se skorajšnjega odločilnega spoprijema z okupatorjem, vekovitim nasprotnikom slovenskega naroda.

Podrobno poročilo o zasedanju Slovenske narodne skupščine je objavil naslednji dan "Slovenec" v slavnostni številki

Ko so Nemci zvedeli za zasednje Slovenske narodne skupščine, nje-ne sklepe, so zaplenili dosegljive številke "Slovenca", tiskarno zastražili, osebe v njej konfinirali, dali nalog za aretacijo vodstva tiskarne in urednikov ter razglasili obsedno stanje, ki je trajalo do njihovega odhoda.

Gorenjska pa je doživela v tistih dneh nekaj lepih uric.

Ko je bil načelnik štaba Gorske divizije kapetan Pirih Milko, obveščen o sklepih Slovenske narodne skupščine in je iz Slovenca izvedelo za dogodke iz Ljubljane tudi civilno prebivalstvo, je po vsej Gorenjski, tako med vojaštvom, kakor med civilnim prebivalstvom, nastalo silno navdušenje. Civilno prebivalstvo je dalo duška svojemu razpoloženju in pričakovanju rešitve pred nacističnim okupatorjem s kresovi, ki so zagoreli po vsej Gorenjski 4. maja zvečer. Načelnik štaba kapetan Pirih pa je dal edinicam svoje divizije nalog za splošen napad na nemške, zlastim gestapovske edinice, za zasedanje orožniških postaj, za prevzem oblasti po občinah in za zasedanje skladišč. Poveljniki edinic so šli takoj na delo in v par dneh je prišla skoraj vsa Gorenjska v roke Slovenske narodne vojske. Zasedene so bili orožniške postaje, prevzete občine, zasedena ogromna skladišča orožja in municije ter živil. S posebno vneto so preganjali gestapovce. Tako je bil na Bledu tiste dni ubit eden izmed najhujših gestapovskih zločincev na Gorenjskem, pomočnik poveljnika Gestape za Gorenjsko Rozzumefk s še dvema gestapovcema in vržen v blejsko jezero. Ustreljenih je bilo 6 gestapovcev v Trziču, Domžalah in po drugih krajih Gorenjske.

Da je bila res že skoraj vsa Gorenjska v rokah Slovenske narodne vojske, je najboljši dokaz dejstvo, da je NARODNI ODBOR ZA Slovenijo postavil bivšega mariborskega glavarja dr. Eiletza Leopolda za civilnega komisarja za Gorenjsko.

Ni bila krivda Slovenske narodne vojske, da ni prišlo do splošnega spoprijema in obračuna z Nemci. Za Slovemnski narod pa je to nedvomno velika škoda.

Ker ob zlomu Nemčije zapadnih zaveznikov ni bilo, pač pa so na slovensko ozemlje udrle številne komunistične sile z mnogokratno premočjo (mednarodne komunistične čete Grkov, Albancev, Italijanov, Romunov, Nemcev, Rusov, Hrvatov, Srbov ter Bolgarov) in je kljub pozivu Slovenske narodne skupščine na partizanske odrede naj prenehajo z bratomorno borbo, Tito pričel z divjo gonjo proti Slovenski narodni vojski, je bila SNV prisiljena k umiku. Umik pa je bil možem edino-le po poti preko Ljubelja na Koroško.

Nalog za ta umik preko ljubelja na Koroško sta izdala po ocenitvi

položaja pomočnik komandanta SNV polkovnik Bitenc, ki so ga Nemci 10 mesecev zasledovali in preganjali, ter načelnik štaba, generalštabni podpolkovnik Rankovič, ki se je moral prav tako pred Nemci skrivati.

Štab Slovenske narodne vojske z Nemci nikdar ni imel nobenega stika.

Vse dolgoletno ilegalno delo, vse žrtve, vsi lepi upi, so se s tem umikom zrušili.

Na Koroškem je SNV pri angleških vojaških oblasteh iskala obljubljeno zaščito. V dneh od 26. do 31. maja 1945 pa je bila Slovenska narodna vojska z moštvom in častniki, - izročena Titu.

Slovenska narodna vojska je bila poslana v ječe, suženjstvo in smrt. Z vencem mučeništva za svobodo naroda in krščansko kulturo je ožarjen njen spomin.

„Čez 14 dni se vrnemo...“

Soborec - msgr. dr. Janez Zdešar s somaševalci blagoslavlja svečke, ki predstavljajo pomorjene domobrance in civiliste v Šmarješki fari (odkritje spomenika žrtvam). (Foto Tone Praznik)

Spomini na tiste dni

Nadaljevanje pričevanja g. Sušnika, katera nam podaja po datumih od 4. maja do 29. junija 1945

12. MAJ - SOBOTA:

Zjutraj prvič dobimo zajtrk, kavo. Stojimo in čakamo. Polno poginulih konj je povsod. Napihnjeni so kot baloni. Domačini skupljejo jamo poleg konja, ga zavalijo noter in zasujejo. Kakšen smrad. Smrdi po sintetičnem bencinu, po smodniku, poginulih konjih, po potu, po človeškem in živalskem. Tudi kakšen mrtev vojak se vidi tu pa tam. Kdo? Pokopali ga bodo, pa napisali: "Neznan".

V oči mi pade nek Vlasovec. Za cesto kleči in mesi kruh na neki deski. Kako ga bo spekel, ne vem, že mora znati. Lase ima spletene v kito. Nikamor se ne premaknemo, prespimo kar tam, na vozovih, po tleh. Ponoči je konj stopil nekemu na glavo. Tudi to se zgodi. Obvežejo ga.

13. MAJ - NEDELJA:

Še vedno stojimo v Podgori. Od Borovelj sem se pripelje nemška kolesarska kolona v popolni opremi. Končno se premaknemo, pa ne daleč. Prečkamo železniško progo. Na desni strani je gostilna. Grem prosit za vodo, strašno sem žejen. Če sem jo dobil ne vem. Gostilna še vedno stoji tam. Kadar se danes peljem mimo, se tega vedno spomnim.

Nič se ne premakne, čakamo in čakamo ob cesti. Popoldne smo le dočakali, da se uvrstimo v kolono in naprej proti Dravi. Ko pridemo čez most, navzgor proti Humberškemu gradu, zagledamo prve Angleže. Oddaja orožja.

Na obeh straneh ceste kúpi orožja. Orožja kot drv. Pa kar sortirano. Na prvem kupu daljnogledi. Ne vem, ali tudi to štejejo pod orožje. Na drugem kupu pištole, na tretjem brzostrelke, na četrtem puške, na petem mitraljezi in tako naprej. Tudi nekaj topov je vmes. Fantje se težko

poslavljaajo od orožja. Nekateri skrivajo pištole na vozove, med drugo robo. Angleži čepijo pri kupu z daljnogledi in jih prebirajo..

Nadaljujemo proti Celovcu. Mimo železniške postaje Maria Rain. Še danes je prav taka..

Ko se nam odpre pogled na Celovec, se odpre tudi pogled na morje vojaštva. Trenutno se je ustavilo vse, kar je prišlo preko Ljubelja. Pa ne za dolgo. Čez nekaj dni so tisti travniki pred Celovcem že prazni. Vsa nemška vojska je odšla naprej. Ostali smo samo Slovenci, Hrvatje in Srbi.

Nastanimo se blizu gasilskega doma v Vetrinju. Iz raznih odej napravimo nakakšno streho nad glavo. Pravih šotorov ni. Nekateri lupijo smreke za streho, nekateri jo naredijo iz tistega platna, ki so ga dobili v Tržiču.

Gabrov in Jakelnov oče ter Vazarjev Albin ležimo skupaj pod istim šotorom. Če se je tistemu tako reklo.

Kje si svoboda?

Na posebnem prostoru so nastanjeni civilni begunci. Doma so pustili vse premoženje, s hišami in posestvi vred. Pribežali so sem, pred zlato svobodo. Tu so cele družine, z otroci vred. Pravijo, da jih je blizu 6.000.

Gabrov oče, ki mi je dal že med potjo vojaški plašč, mi prinese od nekod še nemško vojaško bluzo, kapo in opasač, pa sem vojak.

Tu, v Celovcu, so tudi partizani, ne samo Angleži. Oddaljevati se od taborišča ni varno. Dr. Graparja so ugrabili partizani, ko je peljal nekega bolnika v celovško bolnico, in ga odpeljali v Ljubljano.

Čez nekaj dni me pošljejo fantje k polkovniku Krenerju, ki je nasledil generala Rupnika, da naj me vpiše v domobransko, oziroma v slovensko narodno vojsko, kot se sedaj imenuje. Najdem pisarno, ki jo ima na nekem furgonu. Čakam na vrsto. Krener ima debato s kmetom iz sosednje vasi. Bil je mobiliziran za prevoz, sedaj pa se vrača nazaj v Ljubljano. "Pozdravite ženo!" mu reče nazadnje. Videti je, da se poznata že od prej.

Pridem na vrsto, povem željo, Krener pa mi reče: "Fant, sedaj pa ni čas, da bi jaz tebe kam vpisal. Ti bodi kar tam, kjer si, pa bo ravno tako dobro."

Ob večerih hodimo k šmarnicam v Vetrinjsko cerkev. Dobrovški župnik Klopčič jih bere. Sprehajamo se okrog, opazujemo, kaj se dogaja tu, kaj tam. Na drugi strani taborišča je tudi nekaj hrvaških ustašev v črnih uniformah. Z njimi se nam je prepovedano pogovarjati. Nekaj je tudi četnikov. Skrivajo orožje pod plašči, niso ga odvrgli. Tudi naši ne vsi.

Sreča me Bržnikov France iz Šentjošta. "Če si lačen", pravi "pridi k nam. Imamo še precej hrane od doma."

Večkrat srečujemo Vuka Rupnika (Vuleta). V angleški uniformi se sprehaja po taborišču. Zamišljen. Kaj premišljuje? Sam Bog ve.

Mežnarev Tone žene mulo na pašo. V eni roki knjigo, ki jo bere, v drugi pa mulo na povodcu, pa gresta.

Čez dober teden pride preformiranje v polke in bataljone. Preselim se na drugo mesto. Z Lojzetom iz Bukovice leživa skupaj pod šotorom. Že od prej se poznavata. Prvič in zadnjič sem določen za stražo. Pri nekem mostičku stojim brez orožja, kakšnih 30 m naprej pa Anglež. Kaj stražim, ne vem, kaj pa on, pa še manj.

Hodimo na urjenje. Major Kunstelj nas uči korakanje, na levo, na desno...

Dobim obisk. Prišel je oče iz Ljubljane, s kolesom preko prelaza na Ljubelju, ne skozi tunel. Najde med vso tisto množico. Prišel je pogledat, kako se imam.

Vračanja, Kranj, maja 1945

(foto hrani Muzej novejšje zgodovine)

Pod pretvezo, da gre iskat konja. Takih, ki so prišli po konje, je bilo kar nekaj. Dobil je prepustnico komande mesta Ljubljane za kretanje v Celovec in nazaj. Podpisan Jože Borštnar, pozneje imenovan "Raketn Gustl", po tisti eksploziji na ljubljanskem kolodvoru.

Povedal je, da od Tržiča do Podljubelja ni srečal žive duše, razen en džip partizanskih oficirjev, ki so ga prav grdo gledali. Povedal je, da v Ljubljani partizani že mobilizirajo in zapirajo, tako, kot je bilo predvideno.

Ugotovil je, da sem

zaenkrat tu bolj na varnem kot v Ljubljani in naj kar tu ostanem. Ko bi vedel, kam nas bodo odpeljali čez nekaj dni.

Nekdo mu je dal konja, naj ga žene domov. Ko je iskal nekje pri cerkljah, hišo, kjer naj bi konja oddal, mu reče neka ženska: "Tam so pa gošarski." Hišo je potem našel in tudi konja oddal.

Konji in mule bodo popasli vso rž. Tu okrog bo vse uničeno. Sedaj šele vem, zakaj stoji v litanijah:...in vojske reši nas o Gospod.

Ustaše in četnike so že odpeljali. Tam je že prazno. Nihče pa ne vpraša in ne pove kam.

Prekov iz Šujice, ki je živel že par let tu v Celovcu, je prišel v taborišče, našel svoje štiri bratrance iz Stranske vasi. Začel jim je dopovedovati: "Fantje preoblecite se v civil in se nekam umaknite. Dobro sem informiran. Angleži vas bodo vse vrnili, verjemite mi." To pa že ne. To pa nikoli. Skoraj bi ga nabili. Le kdo bi mu verjel, saj to je nemogoče. Čez nekaj dni so začeli odhajati transporti in vsi štirje bratrance z njimi.

Fantje bi radi imeli skladišče na enem mestu. Vse je raztreseno po vozovih, nobenega reda. Ogledajo si manjši kamion. Angleži stražijo tisto, kar je ostalo od nemške vojske. Ogromno je tega. Pa ga gremo iskat neko noč. Eden moti stražarja, drugi pa tisti kamijonček odrinemo v naše taborišče. Škoda, samo nekaj dni jim je služil.

(Nadaljevanje sledi)

Sporočilo poverjenikom v Argentini

Prosimo vse poverjenike v Argentini, da nam čimpreje pošljete točen seznam naročnikov: redno plačljivih in zaostalih, da nam bo mogoče "evidentirati" upravne posle.

Konzorcij glasila Tabor

Volilna reportaža

Štajerska. Pogrebno mirno. Zjutraj megleno. Opoldne se je zjasnilo, da je bilo vse popoldne sončno in spokojno, kar se je skoraj neopazno prelivalo v počasen mrak na pogled. Je prava podoba volilnega dne, ki bo marsikateremu strankarskemu vodji omračilo pogled.

Ni kaj, narava je iskrena, kjer naj bi se šolali marsikateri politiki, da bi jim ljudje spet lahko verjeli in jim dopovedali, da vsemogoči plakati težko kaj spremenijo na uspeh, mnogo lažje pa na poraz, kot tisti, ki je predstavljal dekle na vaški osemenjevalnici ali na zbiralnici mleka, ali brezbožni kandidat na plotu ob kapelici Matere božje.

Najbolj slovesen volilni akt je bil za tiste, ki so šli na voliššče naravnost od jutranje maše v zakmašni obleki.

Odločitev jim ni bila težka, ker so dobili navodilo, da se morajo prav odločiti

Ta odločitev pa je bila spovedna molčečnost. Če je kdo le kazal preveč radovednosti, so mu zabrusili: "Pa kaj te to briga!" Bili so sigurni lastne pameti, ali pa celo pod vplivom nekega prastrahu tudi prepričani, da odločitve ne izdajo nikomur. Vendar o pravilni odločitvi ni bilo dvoma. Ne tako kot nekdanj nekdo na deželi, ki je priznal, da se je vpisal v komunistično partijo, pa ga je kmalu zapekla vest tako močno, kot bi se sprl s samim Bogom. Da bi se umiril je dvema farovžema zastoj oskrbel električno napeljavo.

Pri Slovencih je volilna odločitev nekaj najbolj intimnega, da ostaja skrivnost celo v lastni družini.

Kondor

Tito, takrat že maršal je Churchillu v Caserti zagotavljal (glej Bajtov-Bermanov dosje), da nikakor ne misli v Jugoslaviji uvesti po vojni komunizma. Pa ga je še preden so ga zavezniki postavili na prestol.

Kako lahko imenujemo tako vodstvo "NOB"

Varanje je bilo vseskozi od Tita do zadnjega političnega komisarja!

Ali se motimo?

Slika vredna resnice

V partizanski reviji "Borec" številki 577-8 na strani 195 je zanimiva slika in še bolj zanimiva razlaga pod sliko:

Vuk Rupnik in ujeta partizana

“Ob domobransko-nemškem vdoru v Loško dolino, so ujeli tudi nekaj partizanov. Ob prisotnosti domobranskega stotnika Vuka Rupnika, nemški oficir zaslišuje ujete partizane (Iz Muzeja novejše zgodovine)”

Ker sem bil osebno navzoč pri tem udaru Rupnikovega bataljona iz Javornika pojasnujem:

1. To ni bil domobransko-nemški vdor, temveč uspešna ofenziva samo II.(Rupnikovega) udarnega bataljona v Loško dolino na **letališče Nadlesk**.

2. Zajeta partizana na sliki ne zaslišuje nemški oficir, ker v bataljonu ni bilo nikdar nobenega Nemca.

Ko je ob formiranju bataljona domobransko poveljstvo sporočilo poveljniku Vuku Rupniku, da bo poslalo nemškega inštruktorja je “Vule” odločno dejal: “Če pride Švaba, odidem jaz!”

Zajeta partizana sta v razgovoru z domobranci - Ložani.

Po pol stoletja je že čas, da vržemo vsi vse karte na mizo, tudi Muzej novejše zgodovine.

Primož Vresnik ugotavlja v partizanskem borcu, da je bila prva svetovna vojna “med drugim tudi psihološka, saj je temeljila predvsem na elementih množične psihologije:

Na zavajanju, lažnih poročilih v propagandnih

Britanski major (Kanadčan) William Jones, prvi načelnik britanske misije pri partizanih, ki je leta 1945 brutalno vodil angleške konvoje iz Vetrinja z vrnjenimi domobranci.
(iz gradiva Muzeja novejše zgodovine)

sredstvih (revijah, letakih), lažnem herojstvu ter ob-ljubah.

Zanimivo bi bilo, da bi morda Primož ugotovil "elemente psihologije tudi v partizanski revoluciji.

Ker smo bili, smo in bomo različnih mnenj tudi v naših slovenskih skupnosti po svetu, in kjer ni bilo nikoli z oboroženo silo "spoštovano enoumje", sem na zadnjem Slovenskem dnevu v Buenos airesu naletel na sledeč razgovor:

Nekdo je v neki debati skupini veljakov skupnosti svetoval: "Zakaj ne bi tudi med nami bolj spoštovali različnost mnenj in s tem utrjevali demokracijo?" Pa se je oglasil prijatelj, nekdanji urednik glasila, ki ga ni več s trdega klerikalnega brega in odločno povdaril: "Kot kristjan spoštujem vsakega človeka, ne spoštujem pa nobene ideje, ki ni enaka moji, za katero sem trdno prepričan, da je pravilna."

"I, que tal?"

(In kako nam je?)

Pa obsojamo rdečo tiranijo!!

Korošec

Do kdaj še grožnje s srpom in kladivom?

Komunisti v Sloveniji še vedno korajžno vihrajo s svojo rdeče-krvavo zastavo!

Spet in spet kličejo na zagovor soborca Vinka Levstika z znanim "ljudskim sodiščem" ob pripravljenih pričah, katere ga po naročilu obtožujejo, da je ustrelil ujetega in pobeglega partizana.

Predsednik Kučan bi na to malomarno dejal: "Bil je pač čas vojne in čas revolucije!"

Partizani so PO REVOLUCIJI pripravili teater na Sv. Urhu, da bi ob dolžitvah nasprotnika zakrili lastne neprimerljive zločine.

S teatrom ob namišljenem krivcu Levstiku pa hočejo dokazati svetu "svojo skrb za človečanske pravice".

"Tovariši brigad in odredov", kdaj boste imeli korajžo obtožiti lastne morilce, kateri so PO REVOLUCIJI zmetali v brezna preko 150 ŠE ŽIVIH DOMOBRANSKIH RANJENCEVI?!"

Blaž Potočnik - 75 letnik

Mislim, da se ne motim, če trdim, da je naš Blaž prvi Slovenec v svetu, ki je prejel največ priznanj, diplom, odlikovanj za organizacijsko pedagoško in kulturno ustvarjanje, tako v pevskih nastopih in vodstvu zborov, uspešnih nastopih v teatru, prireditvah, farnem udejstvovanju, tečajih slovenskega jezika, poročilih ter spominskih govorih in poslovnih besedah ob pogrebih in ob vsestranski skrbi uspešnega dela za mladino.

In poleg vsega pa je še splošno spoštovan predsednik Tabora - Kanada.

Naš slavljenec je bil rojen 11. oktobra 1925 v Ljubljani. Med okupacijo, je obiskoval klasično gimnazijo. Bil je zaveden slovenski študent s skrbjo in bolečino ob vsem kar je počel okupator.

Ko pa so slovenski boljševidi izrabili narodovo stisko in zažgali revolucijo in z masko svobode morili zavedne Slovence, je mladi študent Blaž vedel kje je njegovo mesto. Odločno je stopil v vrste odločnih, braniti slovenska življenja, vero in kulturo.

V Vetrinju ni šel na albijonske tovornjake. Preživel je begunske "lagerje" v delu, študiju in zdravem mladinskem udejstvovanju.

V Kanado je emigriral s prvimi tovornjaki, ki so odvažali našo mladost - dekleta in fante preko oceana na delo po kontratu.

V Torontu se je poročil s slovensko deklico Angelo Škerlj. V srečnem zakonu so se rodili štirje otroci.

Nekdo je z vso upravičenostjo dejal: Gospoda Potočnika odlikujejo zlasti tri lastnosti: ljubezen do petja in slovenske kulture, ljubezen do

mladine ter pripravljenost za delo in pomoč v naši slovenski skupnosti.

Nemirni duh v našem slavljenecu mi počival. Še preden si je v novi domovini oskrbel lasten dom, je sodeloval pri slovenski župniji in cerkvenem zboru.

Župniji Brezmadežni se je pridružil kot pevec in dirigent. Kdo bi preštel vse poroke ob večno lepi "Ave Mariji s solistom Blažem in vse pogrebe z žalostinko slovesa.

Naš slavljenec je prijatelj vsem, najbolj pa ga spoštuje šolska mladina, kateri je učitelj in ravnatelj slovenske šole ter voditelj in soustanovitelj slovenskih skavtov v Kanadi.

Z vso upravičenostjo smo zapisali: "Blaž Potočnik je vogeljni kamen slovenske skupnosti v Torontu.

Dragi naš slavljenec - soborec Blaž, prejmi naše iskrene čestitke k Tvojemu jubileju s toplo zahvalo za veliko opravljeno delo in s prošnjo Vsemogočnemu, da bi te ohranil v zdravju in aktivnosti do vsega našega slovenskega še dolgo, dolgo!

Korošec Ivan

**Naš slavljenec
Blaž
z ženo Angelco**

Savo - Ing. Anton Matičič

3. oktobra smo ga pokopali. Dočakal je lepo starost - 87 let. Zadnje tedne je bil rahlega zdravja. Po smrti svoje ljubljene žene Line je živel v Rožmanovem domu, katerega soustanovitelj je bil in zanj žrtvoval denar in ves svoj prosti čas.

Po diplomi v Zagrebu je bil profesor na kmetijski šoli v Št. Juriju ob južni železnici nato pa na Grmu pri Novem mestu.

Ko so partizani zažgali krvavo revolucijo, Savo ni mislil nase, ob prvih žrtvah zavednih Slovencev, je spoznal lažno masko OF.

Pustil je profesorski poklic in se pridružil Nacionalni gverili v Gorjancih. Preživel je borbe na Dolžu, pri Gracarjevem Turnu, pri Sv. Križu. Bil je poveljnik posadke v Kostanjevici.

*Poroča Savota in Line, 29. junija 1944.
Poročna priča stotnik Ivan Resman (ob nevesti)*

Ob razpadu Italije 8. septembra 1943 je v Novem mestu spremljal stotnika Vuka Rupnika, ko je ta šel na italijansko poveljstvo in zahteval predajo. Bil je priča razgovorov, ki jih je vodil Kidrič z italijanskim generalom Ceruttijem.

V domobranstvu je bil Savo adjutant poveljnikov: stotnika Resmana, majorja Ferenčaka, podpolkovnika Dežmana, majorja Križa in stotnika Furlana.

29. junija 1944 se je poročil z zavedno domobranko Lino Frančič. V zakonu se jima je rodil sin Tomaž, na katerega je bil Savo zelo ponosen.

Vrnitvi iz Vetrinja v roke titovcem se je izognil. Šel je skozi begunska taborišča v Italiji in končno prišel v Argentino.

V Buenos Airesu je bil ustanovni član Društva protikomunističnih

borcev, dolgoletni predsednik Konzorcija glasila Tabor ter ustanovni član zavetišča Rožmanovega doma, vseskozi pa odbornik in neumorni delavec.

V imenu Tabora in zavetišča mu je rekel besedo v zahvalo in slovo njegov soborec lic. Ivan Korošec, predsednik Tabora-Argentina in podpredsednik Rožmanovega doma.

DRAGI SAVO!

Počakal si me, da sem se vrnil iz Slovenije in sedaj odhajaš, dopolnil si svoje poslanstvo.

Tam v Gorjancih, v tisti daljni pomladi leta 1942, sva se srečala, v pomladi, katera za nas

Dva domobranca ob svojem generalu...

tedaj ni imela cvetja, tam v divjini Gorjanskih gozdov, še veš Tone?

Tam so ti dali novo ime, Savo, zaradi varnosti domačih in takega Savota sem te poznal vse življenje.

Večkrat sem premišljeval Tvojo življenjsko pot.

Imel si lepo in dobro službo. Na znani agronomski šoli pri Novem mestu si bil poznan in priljubljen profesor - inženir. Kako, da si pustil udobno, dobro plačano spoštovano mesto profesorja, ter se pridružil ljudem, ki sta jim bila narod in vera nad vse draga?

Prostovoljec si šel med prostovoljce, mladeniče, ki so v Gorjancih prižgali baklo svobode proti nasilnikom: okupatorju in komunistom. Vzgoja tvojega doma, tvojih zavednih, vernih staršev, ti je bilo vodilo vse življenje.

Dragi prijatelji, koliko jih je danes v tem zmaterializiranem času, ki bi razumeli mladega, nadarjenega profesorja, ki je prostovoljno zamenjal udobje in priznanje za trdo življenje v gozdni divjini in nevarnosti?

Koliko je danes cenjena ta tedaj silna žrtev?

Dragi Savo, kdo bi preštel dolge marše v dežju in blatu, nevarne steze med grmovji, drzne patrolje, mimo sovražnih zased; kdo na stražah prečute neskončno dolge noči ob lakoti in stiskah?!

Kdo je štel borbe in rane, kdo mladost, ki je umirala okoli tebe?

Vse je že tako daleč vendar ob smrti takih velikih narodnjakov podobe ožive. Nič ne bo pozabljeno, kajti vse je v Božjem inventarju. Prav tako tudi vse delo in prizadevanja tu preko oceana v naših organizacijah in Rožmanovem domu, ki je bi tvoj drugi dom, skrb in delo, katerega ustanovni član si bil in na katerega si bil ponosen.

Za vse to in za tvoje veliko prijateljstvo - hvala ti dragi Savo! Bil si edinstven in nenadomestljiv. Pogrešali te bomo! Zato nas boli tvoj odhod, dragi Savo.

Tolaži pa nas zavest, da je tebi lepo, neizmerno lepo, ker si spet med svojimi bataljoni, kjer ti je Stvarnik Življenja pripel neminljivo odlikovanje velikega DOMOBRANCA.

Naše doživeto sožalje sinu Tomažu in družini, svaku prof. Ignaciju Frančiču, ter vsem tvojim dragim!

V večnost te pozdravljam dragi soborec!

Zbogom in - nasvidenje Savo!

Ivan Korošec

TABOR

November-December 2000

291

Ferdo Martinčič

je bil rojen 26. maja 1924 v Brezovici pri Mirni na Dolenjskem.

Komaj je dopolnil 18 leto, so ga partizani prisilno mobilizirali. "Bila je čudna vojska. Bolj banditi in morilci, kot vojska", se je spominjal Ferdo.

"Politični komisar je bil vsemogočen in vseodločujoč. Za vse, kar smo počeli po vaseh: nasilje, grožnje kraja ter odgon živine in ljudi pa vsa zasliševanja v taborišču ob udarcih in mučenjih ugrabljenih po vaseh ni smelo biti nobenega vprašanja niti javnega dvoma!"

Ob neki priložnosti je prišel v njihovo partizansko taborišče Boris Kidrič in jim slavnostno govoril, kako smo vsi proletarci bratje in kako bomo kmalu vsi enaki in svobodni v blaginji in izobilju kot je v Sovjetski zvezi. "Ne vem, kar samo mi je vstalo vprašanje: Kako bomo vsi enaki? Če sedaj se vi vozite v avtu tu po dolini, mi pa stradamo tu v hosti."

Komandir čete v zaščiti glavnega plenuma OF tedaj v Javhah, Marn ga je resno opozoril: "Srečo imaš, da te za to vprašanje ni poslal v "13 brigado" (strel v tilnik). Pazi se kaj govoriš, najbolje pa je, da molčiš."

Ko so v eni noči na zverinski način umorili pet moških iz Kompolj

- Dobrepolje, ni več zdržal.. Iz stražarskega mesta je po treh mesecih "doktriniranja" pobegnil v temni, deževni noči." Za njim je bila "hajka", da bi ga "likvidirala", vendar ga OF ni izsledila. Da bi se ga iznebili je sodelovala domača "ljudska oblast" in ga "denuncirala" Italijanom, da je "rebelli". Okupator ga je zajel in odpeljal v koncentracijsko taborišče Gonars..

Po razpadu italijanske vojske 8. septembra 1943 se je sestradan in oslavljen vračal iz Gonarsa. V Ljubljani se je javil domobrancem. Po kratkem okrevanju je bil dodeljen 61. četi, katera je prišla 10. decembra na pomoč oblegani posadki v Kočevju.

Ferdo na Orlovem vrhu

Ferdo se je vedno rad spominjal domobranskih let "Moja najlepša leta so bila med fanti domobranci. Bili smo enakih misli, peli in sanjali o svobodi brez okupatorja in komunizma", se je večkrat spominjal. Ferdo je bil odločen in korajžen vojak, vedno v pratruljah in izvidnicah. Kot domobranec se je počutil srečnega, obenem pa hvaležen Bogu, da ni nobenega ustrelil.

28. decembra leta 1944 so mu očeta odvedli partizani. Po prvi svetovni vojni je bil ruski ujetnik in okusil vso "blaginjo in enakost" Sovjetov. Ker se ni strinjal z rdečo lažjo, so ga umorili po večdnevem mučenju in sam si je moral razbit in okrvavljen kopati grob.

Leta 1944 se je poročil z deklico Mimi Škerl. Rodila sta se jima dva sinova: Franci in Ferdi.

3. maja 1945 je bil domobranski umik iz Kočevja s skupino civilistov. Bile so nevarnosti posebno zaradi prehrane, vendar so srečno prišli do Celovca, kjer so prebili nekaj dni brez hrane. Nato pa so organizirali s pomočjo vojaških šoferjev - Poljakov prevoz s tovornjaki v Italijo v Trevizo.

Skozi razna taborišča se je družina izselila v Argentino. Po sedmih letih pa so se preselili v Windsor v Kanado. Družina se je z marljivostjo kmalu opomogla.

Ferdo ni veliko govoril, več je razmišljal. Rad je pomagal vsakemu. Posebno pa je bil navezan na svoja dva sinova Francija in Ferdija. Med njimi se je počutil srečnega.

Vse skozi je bil zdrave narave, vendar mu je kajenje uničilo zdravje.

Ferdo je bil globoko veren in velik častilec Marije.

Žena Mimi pripoveduje: "Stalno sva molila rožni venec in priporočala Mariji našo družino, vse naše izseljence in vso našo domovino.

Ko sem 11. julija stala ob njegovi smrtni postelji in se hotela še marsikaj pomeniti, me je prosil, da naj molim, enako je naročal tudi sinu in njegovi ženi, ko sta prišla.

Nekaj minut pred smrtjo je še prejel sv. obhajilo. Nasproti postelje je bila slika Marije Pomagaj in slika Guadalupske Matere božje. Umirajočemu je na ustnah zaigral nasmeh, stegnil je roko, kot v slovo vsem in glasno zlogoval: Marija, Marija. Poslednjič je s pogledom objel vse ob postelji in zaprl oči. Tako je umrl moj mož - domobranec Ferdo."

Tako umirajo duhovni velikani!

Ob solzah ločitve ter zahvali Bogu in Mariji za srečno smrt so neme ustnice naročale odhajajoči duši: "Moj Bog, žal mi je..."

Ferdo je bil spoštovan in priljubljen. Okoli 300 ljudi se je prišlo poslovit od njega.

Naše globoko sožalje spoštovani ženi Mimi, sinovoma in vsem dragim rodbine.

Taborjani.

TO JE PAVEDALA V CERKVI ŽENA MLAJŠEGA SINA FERDIJA:

Govoriti o Fernandotu Sr. Martinčiču, ki je moj tast, se pravi govoriti o potrpljenju, prijaznosti, molku, radodarnosti, ljubezni posebno pa o globoki veri.

Rada bi vam povedala o daru, katerega nam je zapustil, darilo ki nam pomaga korajžno sprejeti boleče trenutke življenja.

Prav slučajno sva bila z mojim možem Ferdijem Jr. navzoča, ko se je oče poslavljajal s tega sveta. Vse njegovo življenje je bila njegova največja ljubezen do Matere božje in ljubezen do presvete Evharistije. Oče je bil že zelo slab, Njegove oči so bile zaprte, ko pa je slišal, da je prišel duhovnik in mu je prinesel sveto obhajilo, je zbral vse svoje moči, da je pozdravil duhovnika. Njegove zaprte oči so se trenutno odprle v izrazom neskončnega veselja in vse Njegovo obličje je žarelo v sreči, vendar moči so mu opešale. Z očmi povzdignjenimi proti nebu, je s tresočo roko naredil znamenje svetega križa.

Duhovnik mu je podal le majhen košček hostije, ker v času 10 dneh v bolnici je prejemal dnevno Jezusa a le mali košček, ker ni mogel požirati. Moj mož mu je očistil ustnico in duhovnik mu je ponudil celo sveto hostijo. Samo trenutek pozneje je dal znamenje, da jo je použil. Misijonar iz Columbijе Manuel Fernando in jaz smo nadaljevali z molitvami. Opazili smo, da se oče poslavlja od nas.

Spomini zadnjih trenutkov njegovega življenja, kateri so ostali z nami so: čudoviti mir, veselje v navzočnosti Jezusa v presveti Evharistiji in plemenitosti s katero je odhajal od nas.

Hvala ti oče za ta neprecenljivi dar!

Hvala ti tudi za vso ljubezen, katero si nam jo zkazoval, za tvojo potrpežljivost in razumevanje našega življenja. Zelo te pogrešamo, vendar smo potolaženi z mislijo, da je tvoja smrt zgovorna izpoved tvoje žive vere v slavo našega Gospoda Jezusa Kristusa Odrešenika in Zveličarja.

Eno si želim, stanovati v hiši Gospodovi vse dni svojega življenja.

*Lepe božične praznike
ter srečno in blagoslovljeno
Novo leto
voščimo vsem soborcem,
naročnikom in prijateljem.*

**Zveza DSPB Tabor in
Konzorcij glasila Tabor**

*Tabor je edina slovenska publikacija, katere
objektivno prikazuje vso resnico dogodkov
komunistične revolucije z odgovornimi
revolucionarji na eni strani: Kardelj, Kidrič,
Kocbek in odločnimi zaslužnimi Slovenci, ki
niso imeli strahu svariti narod pred lažno
zmoto nasilja: dr. Gregorij Rožman, prof. dr.
Lambert Erlich, general Leon Rupnik.*

Prošnja in zahvala

Nobena skrivnost ni, da se naše glasilo Tabor ne more vzdrževati samo z naročnino.

Če bi plačevali vsi naročniki, bi bilo komaj za tisk. Stroški in pošta do vseh dežel sveta je očiten primanjkljaj. Primanjkljaj pa je prav tako cca. 40% neplačane naročnine (upokojenci, bolniki, vdove).

Vendar vztrajamo zaradi besede resnice.

Vztrajamo, da branimo čast naših bratov, ki so jim zasuli usta. Vztrajamo, da bo narod spoznal, da se nismo šli rdeče in bele, temveč, da smo branili dom pred nasiljem bratov-komunistov. Vztrajamo tisti, ki nas je Bog obranil in rešil "moritve velike", da izpolnimo naše poslanstvo.

Ob vsaki številki glasila pa čutimo Božjo pomoč, ko nam dragi naročniki in prijatelji priskočite na pomoč s Tiskovnim skladom.

Hvala vsem in vsakemu posebej!

Uprava glasila Tabor

DAROVALI SO

Tiskovni sklad

Vili Zadnikar	\$ 200.-
Milko Pusta	\$ 40.-
Jože Boh	\$ 20.-
France Hren	\$ 60.-
Tone Vogel, ob smrti	
Polde Zupančič	\$ 20.-
Karel Zajec	\$ 30.-
Zdenka Zakrajšek	\$ 5.-
Zdenka Zakrajšek	\$ 5.-

Rožmanov dom

Dragica Pust v spomin na moža Lojze	
Gregorič	\$ 300.-
Tone Seljak	\$ 500.-

Marija Martinčič	\$ 50.-
Dr. Frank A. Lukež M.D.	\$ 160.-
France Hren	\$ 50.-
France / Ani Kozina, v spomin	
na Štefi Krištof	\$ 20.-
N.N. Ezpeleta	\$ 30.-
N.N.	\$ 11.-

Ssocialni sklad

France Hren	\$ 50.-
Tone Vogel	\$ 20.-

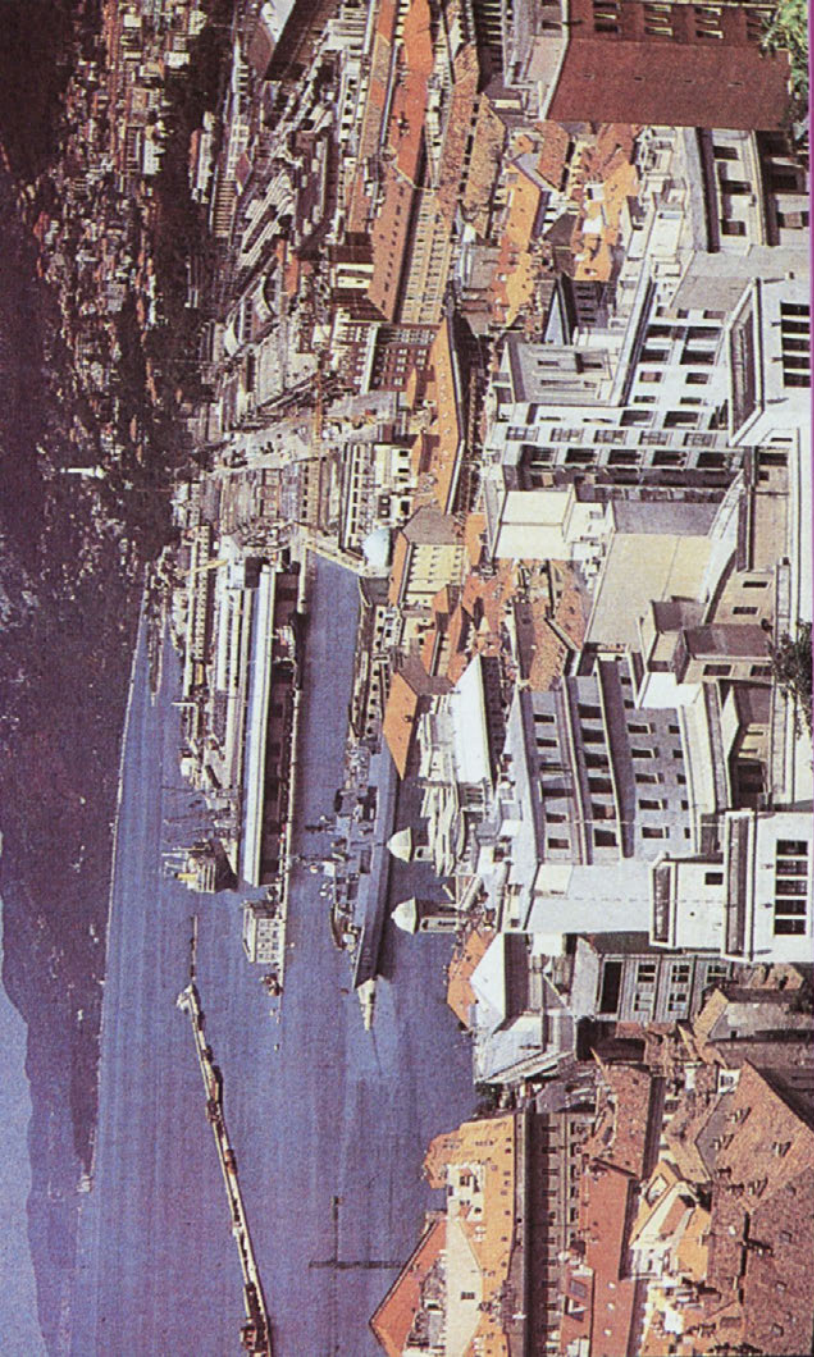
Vsem darovalcem

**Bog povrni v sreči, zdravju
in blagostanju!**

VSEBINA

Ob rob Dragi 2000 - Ambrož Kodelja	249
Spominska proslava v Midlandu 10. septembra 2000 - Blaž Potočnik	252
Slavnostni govor soborca Jakoba Planinška v Midlandu	254
Odločna beseda predsednika Tabora-Kanada Blaža Potočnika	256
Tisti davni maj... - Ivan Korošec	258
Vabilo obtočnico na glavno obravnavo	259
Samogovor skrivača iz tistih dni	260
Pismo od doma: Slovenski pekel leta 1945 - Julija	262
„Slovenija v borbi za svobodo v dobi okupacije“	266
Spomine na tiste dni	278
Volilna reportaža - Kondor	283
Slika vredne resnice - Korošec	284
Do kdaj še grožnje s srpom in kladivom?	286
MED NAMI	287
ODŠLI SO	289
DAROVALI SO	296

Hurlingham Sucursal Correo Argentino (Bs. As.)	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 1596
	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 2619

„Kjer rod je moj,
kjer sin je tvoji,

TRST,
ITALIJA

... Slovenija ...